

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

Den 8. maj 2017
EKN, sagsnr. 2017 – 36

Talepunkt til brug for udviklingsministerens møde i
Folketingets Udenrigsudvalg onsdag den 10. maj 2017 og
Folketingets Europaudvalg torsdag den 11. maj 2017
Dagsordenspunkt: Rådsmøde (udenrigsanliggender – udvikling) den 19. maj 2017

Jeg vil forelægge rådsmødet vedrører udenrigsanliggender om udvikling den 19. maj 2017. Jeg vil fokusere på tre punkter: 1) Humanitære kriser, 2) det fremtidige samarbejde med AVS-landene og 3) den nye Europæiske Konsensus om Udvikling. Foruden disse punkter ventes der vedtaget et antal rådskonklusioner.

[Dagsordenspunkt 1: Humanitære kriser]

Det første punkt jeg vil forelægge vedrører de humanitære kriser. Jeg er meget tilfreds med, at humanitære kriser for første gang er sat på dagsorden for rådsmødet for udvikling. Centralt vil være en drøftelse af den kritiske fødevarer-situation i det nordøstlige Nigeria, på Afrikas Horn – i landene Etiopien, Somalia og Sydsudan – og i Yemen. Derudover kan drøftelsen også berøre den fortsat meget alvorlige humanitære krise i og omkring Syrien.

Fra dansk side har vi allerede afsat samlet 570 millioner kroner og dermed en stor del af de humanitære midler for 2017 til at kunne hjælpe i disse kriser. Det er mange penge, og det kan vi være stolte af. Men det er også nødvendigt for at undgå en humanitær katastrofe. Behovene er desværre

enorme med op mod 20 millioner mennesker i risiko for hungersnød inden for det næste halve år, og i Sydsudan er der allerede erklæret hungersnød. Det er der ikke endnu i de andre lande og det kan vi måske forebygge ved at skride tidligt til handling.

Selvom konflikt er et gennemgående træk i disse kriser, så handler det også om blandt andet dårlig regeringsførelse, fattigdom, underudvikling og klimaforandringer. De bagvedliggende årsager må også adresseres, og modstandskraften i de berørte befolkninger må styrkes. Det kan kun ske ved at koble den akutte humanitære hjælp med den langsigtede udviklingsindsats, hvilket er omdrejningspunktet i regeringens nye udviklingspolitiske og humanitære strategi som blev bredt støttet i Folketinget.

Drøftelsen flugter derfor meget fint med at fremme danske prioriteter om bedre sammenhæng mellem humanitær hjælp og langsigtet udviklingssamarbejde samt en mere effektiv indsats fra det internationale samfunds side. Derfor er jeg også meget glad for, at rådsmødet vil vedtage rådskonklusioner om operationalisering af sammenhængen mellem humanitære og udviklingsindsatser.

[Dagsordenspunkt 2: Et fornyet partnerskab med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (Post-Cotonou)]

Det næste punkt jeg vil forelægge vedrører et fornyet partnerskab med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet. Sagen har været forelagt flere gange og senest forud for rådsmødet i november 2016. Siden har der været drøftelser i arbejdsgrupperegi af forskellige aspekter af det fremtidige samarbejde efter 2020, uden der dog er draget egentlige konklusioner i forhold til det fremtidige format for samarbejdet.

Der tegner sig blandt medlemslandene et billede af to modsatrettede positioner. Dem der i lighed med Danmark ønsker at benytte anledningen til at undersøge mulighederne for omfattende forandringer og dem, der stort set ønsker at opretholde status quo. Uenigheden drejer sig især om 1) strukturen for et fremtidigt samarbejde, 2) juridisk eller ikke-juridisk bindende aftale, og 3) geografisk anvendelsesområde.

Fokus på det kommende rådsmøde forventes at være en drøftelse af de nævnte uenigheder. Ifølge det oplyste, vil Kommissionen bruge drøftelsen som input til at formulere et første udkast til forhandlingsmandat.

Regeringen vil arbejde for, at det klart signaleres, at EU fortsat ønsker at være engageret i et tæt samarbejde med ikke alene AVS-landene men med alle partnerlande. Regeringen vil endvidere arbejde for, at forhandlingerne bliver udnyttet til at finde de bedste måder at samarbejde på om vigtige udfordringer som migration, menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse.

Det indebærer også en sondering af, om samarbejdet i stedet for en juridisk bindende aftale mere givtigt vil kunne videreføres som regionale og bilaterale partnerskaber inden for rammerne af den nuværende EU-traktat, som det er tilfældet med landene udenfor AVS-kredsen.

Det er derudover vigtigt, at det fremtidige samarbejde forankres i et bredt partnerskab med alle interesserede lande om gennemførelsen af den nye konsensus, den globale strategi og 2030-dagsordenen. Dette skal ske i et partnerskab, der matcher de enkelte landes udviklingsniveau og afspejler de interesser, partnerlandene og EU har til fælles.

Regeringen vil i samarbejde med især de ligesindede lande bestræbe sig på, at disse ideer og holdninger afspejles i EU's endelige forhandlingsmandat, der forventes præsenteret senere på året.

Dagsordenspunkt 3: Revision af Den Europæisk Konsensus om

Udvikling

Det tredje punkt jeg vil forelægge vedrører revisionen af Den Europæiske Konsensus om Udvikling. Denne sag har også været forelagt flere gange og senest forud for rådsmødet i november 2016. Siden har der været intensive forhandlinger om EU's nye udviklingspolitiske konsensus i Rådsregi samt med Europa-Parlamentet og Kommissionen. På rådsmødet ventes ministrene at godkende teksten i form af en fælles erklæring mellem Europa-Parlamentet, Rådet, medlemsstaterne og Kommissionen,

der efterfølgende vil blive underskrevet og lanceret under de Europæiske Udviklingsdage i starten af juni i år.

Den Europæiske Konsensus om Udvikling svarer til EU's udviklingspolitiske strategi. Hovedformålet med at revidere den nu er at integrere verdensmålene og 2030-dagsordenen i det europæiske udviklingssamarbejde. Det har samtidig været en prioritet at sikre en tæt kobling til EU's Globale Strategi for på den måde at understrege, at udvikling er en del af den bredere udenrigspolitik. Herudover har politikkommissionens for udvikling og målsætningerne om effektivitet en fremtrædende plads i den nye konsensus.

Regeringen er tilfreds med resultatet af forhandlingerne, der bærer præg af klare danske fingeraftryk. Det gælder især ligestilling og kvinder og pigers rettigheder, inklusiv seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Det er som bekendt et område med delte holdninger også i EU. Det har derfor været en dansk topprioritet, at EU som minimum fastholder ambitionsniveauet. Det er indfriet i teksten.

Det er ligeledes positivt, at EU og medlemslandene vil styrke arbejdet med at involvere unge i udviklingssamarbejdet, herunder gennem konkrete indsatser for at fremme unges økonomiske og demokratiske muligheder.

Som allerede nævnt har regeringen desuden arbejdet for, at EU styrker den operative kobling mellem humanitære indsatser og langsigtede udviklingsaktiviteter som en nødvendig del af svaret på langvarige kriser.

Jeg vil også fremhæve migration og udvikling, hvor EU og medlemslandene er enige om at styrke tiltag for at imødegå de grundlæggende årsager samt fremme bedre håndtering af migration sammen med partnerlande. Regeringen har lagt vægt på en noget-for-noget tilgang i forhold til samarbejdet om irregulær migration, herunder tilbagetagelse. Det er positivt, at EU's nye udviklingspolitiske strategi i lighed med konklusionerne fra Det Europæiske Råd slår fast, at alle relevante instrumenter og politikker skal anvendes som løftestang, herunder udvikling og handel.

Regeringen er endvidere tilfreds med, at EU og medlemslandene med den nye strategi slår fast, at tyngden af EU's finansielle bistand skal gå til de fattigste, skrøbelige og konfliktramte lande og situationer, især i Afrika.

Regeringen har arbejdet for et klart signal om, at EU og medlemslandene står ved de fælles forpligtelser om at levere 0,7 procent af BNI i udviklingsbistand inden 2030 og heraf 0,15-0,20 til de mindst udviklede lande. Det er positivt, at tallene for 2016 viser, at det overordnet set går i den rigtige retning – selvom der ikke er sket fremskridt i forhold til de mindst udviklede lande. Regeringen vil fortsat i både EU, FN og andre

fora arbejde for, at andre velstående lande ligesom Danmark lever op til FN's målsætning.

*

Til sidst vil jeg kort nævne, at der i forbindelse med rådsmødet også vil være en frokost med FN-vicegeneralsekretær Amina Mohammed om opfølgning på verdensmålene og FN's bidrag til dette. Der vil herudover være en fælles middagsdrøftelse med ministre fra Rådet for Retlige og Indre Anliggender, hvor EU's håndtering af migrationsdagsordenen skal drøftes.

EKN/UPF, den 8. maj 2017